

Generalitat de Catalunya
**Departament de Benestar Social
i Família**

MAPA DE PRESTACIONS SOCIALS DE CATALUNYA

Parlament de Catalunya
Comissió de Benestar, Família i Immigració
26 de maig de 2015

El concepte de protecció social. Estat del benestar i protecció social

---

La noció de benestar social està àmpliament estesa i utilitzada, **amb tot, el contingut substantiu d'aquest concepte pot presentar grans variacions depenent dels contextos i usos.** Hi ha però un consens prou ampli en considerar quins són els elements materials estructurals del benestar social.

Les diferents aproximacions analítiques posen l'accent en classificacions més o menys operatives i funcionals dels elements. En termes generals però, i amb èmfasis diferents, els continguts substantius són compartits. Tanmateix, es detecta com **en la literatura actual relativa a l'Estat del benestar i molt especialment en aquella que té a veure amb la seva anàlisi, la protecció social com a concepte es refereix al "sistema" de protecció social, és a dir, al conjunt de transferències (econòmiques i de serveis en espècies) orientades a alleugerir riscos i necessitats a les llars i individus.** Per tant, es tracta d'una accepció restrictiva del concepte de protecció social, doncs afecta només a una part de la totalitat de serveis públics i intervencions incloses en l'estructura de l'Estat del benestar. **Aquesta formulació operativa de la Protecció Social és la que fonamenta l'actual Sistema Europeu d'Estadístiques de Protecció Social (SEEPROS).**

El concepte de protecció social. Estat del benestar i protecció social

---

D'acord amb la metodologia SEEPROS, cada sistema de protecció social pot ser gestionat per una o diverses unitats institucionals. A Catalunya, les **unitats institucionals que participen en la gestió de la protecció social són les següents:**

- Administració de l'Estat
- Administració local
- Administració de la Generalitat de Catalunya, mitjançant els diversos departaments competents
- Caixes d'estalvis
- Empreses
- Entitats d'iniciativa social
- Fons de garanties salarials
- Mutualitats diverses (de Previsió Social, General Judicial...)

El concepte de protecció social. Estat del benestar i protecció social

---

Les prestacions socials que conformen el sistema de protecció social, d'acord amb la metodologia SEEPROS, es poden classificar segons les següents funcions protectores:

- Malaltia/assistència sanitària:
- Invalidesa
- Vellesa
- Supervivència
- Família/fills
- Atur
- Habitatge
- Exclusió social

Tot i que en sentit estricte no s'inclourien les intervencions en el camp de l'educació, sí que es considera protecció social una part important de la despesa en educació infantil, atenent el seu caràcter parcialment protector.

Estat del benestar i protecció social a Catalunya

El desenvolupament de l'Estat del benestar a Catalunya ens remet al marc institucional de l'Estat espanyol i al seu desenvolupament històric des de l'inici de la democràcia fins l'actualitat.

La parcial descentralització competencial de l'Estat conforma una estructura singular tant pel que fa al finançament de les diferents polítiques com a la seva prestació. **Aquesta estructura fa que actualment l'Estat sigui el responsable d'una part molt rellevant de la despesa en protecció social (entesa com el sistema de protecció social esmentada anteriorment) atès que en depenen el conjunt de prestacions vinculades al treball, com les pensions i els subsidis d'atur.** Les administracions autonòmiques, per la seva banda, són competents en serveis universals d'educació i sanitat, així com els sistemes de serveis socials. Finalment en l'àmbit de l'administració local cal subratllar la competència exclusiva en matèria de serveis socials bàsics.

Així doncs, **en l'actual marc competencial, la protecció social està dividida entre l'Estat i les Comunitats Autònomes i, en menor mesura, els ens locals.**

La protecció social bàsica la duu a terme l'Administració de l'Estat mitjançant, principalment, el Sistema de la Seguretat Social. Alhora existeixen altres modalitats de protecció social que amplien i complementen l'acció protectora de l'Estat i del Sistema de la Seguretat Social i que són les que solen assumir les comunitats autònomes, les administracions locals o altres institucions privades.

El mapa de prestacions socials de Catalunya

El Mapa de prestacions socials de Catalunya és un **recull ampli però no exhaustiu** del conjunt de **prestacions de caràcter econòmic** i de **prestacions de serveis** que tenen com a finalitat el benestar social i la qualitat de vida de la població. Des d'aquest punt de vista, l'abast del mapa de prestacions supera la formulació restringida i operativa de la protecció social incorporant així altres serveis públics i prestacions (econòmiques i/o de servei) que conformen l'actual Estat del benestar català.

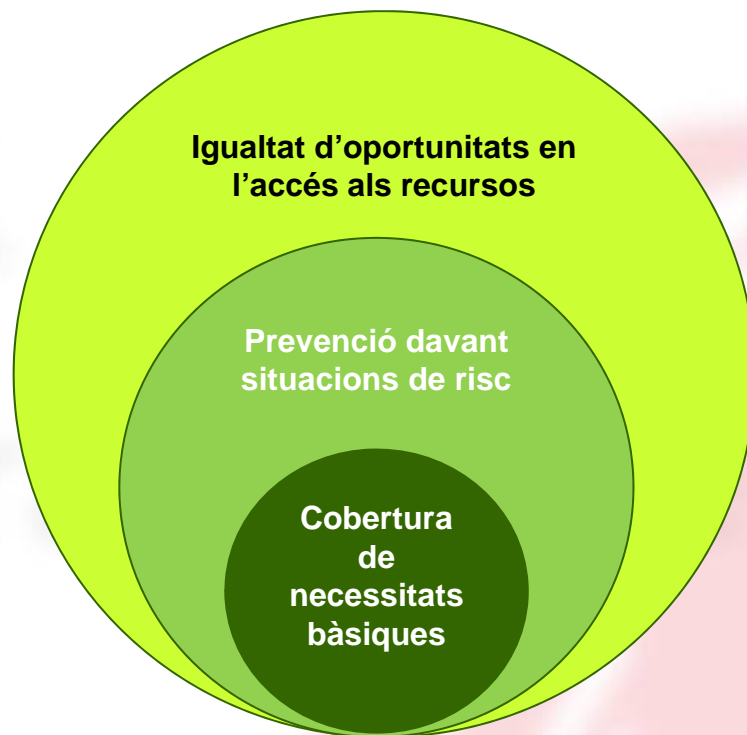
En aquest marc, una primera definició de la protecció social a Catalunya podria ser la següent:

La protecció social és el conjunt de mecanismes orientats a millorar i garantir el benestar social i la qualitat de vida de la població. Aquest conjunt de mecanismes ha de cobrir les situacions de necessitat bàsica de les persones i família, prevenir activament les situacions de risc en contextos de vulnerabilitat personal i d'entorn així com potenciar la igualtat d'oportunitats en l'accés als recursos.

El mapa de prestaciones sociales de Catalunya

D'aquesta definició se'n deriven tres nivells d'intervenció i protecció:

El mapa de prestaciones sociales de Catalunya

L'elaboració del Mapa de prestacions socials de Catalunya s'ha dut a terme a partir de la informació facilitada per tots els Departaments de la Generalitat de Catalunya i la informació publicada per l'Administració de l'Estat.

El treball efectuat de recollida d'informació i d'anàlisi s'ha centrat bàsicament en les prestacions socials prestades i gestionades per la Generalitat de Catalunya i l'Administració de l'Estat i en menor mesura per les prestades i gestionades per les administracions locals. Tot i així mancava abordar amb més profunditat l'aportació de l'Estat a la protecció social dels ciutadans de Catalunya així com la tasca duta a terme per les administracions locals, les entitats del tercer sector social i altres empreses i institucions. En aquest sentit, no s'ha comptabilitzat tampoc la totalitat del finançament, en forma de subvencions, de la Generalitat a les entitats del tercer sector social que treballen envers la protecció social ni la totalitat de les intervencions que puguin estar realitzant organismes privats com les caixes d'estalvis o altres institucions. Un altre aspecte que es podria abordar seria el dels beneficis fiscals.

Així doncs, cal considerar aquest document com una aproximació a l'abast de la protecció social a Catalunya.

Prestacions socials de Catalunya

❑ PRESTACIONS DE CARÀCTER ECONÒMIC A PERSONES

- ❑ El mapa de prestacions socials de Catalunya detalla les característiques de cadascuna de les prestacions de caràcter econòmic a persones.
- ❑ S'han identificat **65** tipus de prestacions de caràcter econòmic.

❑ PRESTACIONS DE SERVEIS

- ❑ El mapa de prestacions socials de Catalunya presenta les prestacions de serveis per agrupacions temàtiques.
- ❑ S'han identificat **90** tipus de prestacions de serveis agrupades per àmbits temàtics (*).
- ❑ (*) Per evitar una excessiva atomització de la informació, que dificultaria la seva anàlisi global, s'ha optat per presentar la descripció dels serveis agrupada per àmbits temàtics.

Informació que s'ofereix de cada tipus de prestació

PRESTACIONS ECONÒMIQUES A PERSONES

- Nom de la prestació / ajut
- Font de finançament (Generalitat / Administració de l'Estat / Administracions Locals / Unió Europea / Altres)
- Gestió de la prestació/ajut (Generalitat / Administracions Locals / delegació en altres organismes o entitats)
- Breu descripció (situació de necessitat a protegir)
- Garantia de la prestació (prestació garantida -de dret subjectiu- / prestació subjecta a crèdits pressupostaris disponibles -de dret de concurrència-)
- Requisits per accedir a la prestació/ajut (redactat sintètic)
- Anys acreditats de residència a Catalunya requerits per a percebre la prestació/ajut
- Forma de la prestació/ajut (permanent / temporal / puntual)
- Quantia de la prestació/ajut
- Valoració de la situació de necessitat (s'especifica l'indicador que es té en compte i el seu % d'aplicació - IRSC, IPREM, altres-)
- Abonament (directe a la persona / al prestador del servei / a tercera persona)
- Variabilitat de l'import (FIX / VARIABLE -modificació en funció de la capacitat econòmica de la persona/llar, càrregues familiars, etc)

- Motius d'extinció, suspensió i reintegrament de la prestació/ajut
- Incompatibilitats de la prestació/ajut
- Nombre de beneficiaris 2012 i despesa 2012
- Nombre de beneficiaris 2013 i despesa 2013
- Nombre de beneficiaris 2014 i despesa 2014
- Normativa de referència

PRESTACIONS DE SERVEIS

- Nom del servei
- Font de finançament (Generalitat / Administració de l'Estat / Administracions Locals / Unió Europea / Altres)
- Gestió del servei (Generalitat / Administracions Locals / altres organismes o entitats)
- Breu descripció (situació de necessitat a protegir)
- Requisits per accedir al servei
- Nombre de beneficiaris 2012 i despesa 2012
- Nombre de beneficiaris 2013 i despesa 2013
- Nombre de beneficiaris 2014 i despesa 2014
- Normativa de referència

Administracions públiques amb competències en les prestacions socials de Catalunya

---

PRESTACIONS ECONÒMIQUES A PERSONES

- **Generalitat de Catalunya:**
  - Departament de Benestar Social i Família
  - Departament de Salut
  - Departament d'Ensenyament
  - Departament d'Empresa i Ocupació
  - Departament de Justícia
  - Departament de Territori i Sostenibilitat
  - Departament d'Economia i Coneixement
- **Administració General de l'Estat:**
  - Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social
  - Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat
  - Ministeri d'Educació, Cultura i Esport
- **Administracions locals:**
  - Ajuntaments i Consells Comarcals

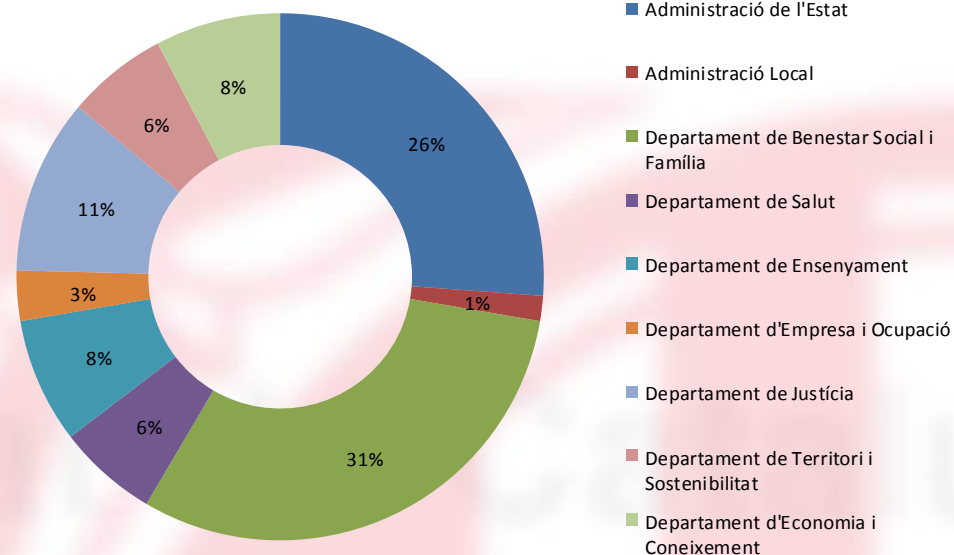
PRESTACIONS DE SERVEIS

- **Generalitat de Catalunya:**
  - Departament de Benestar Social i Família
  - Departament de Salut
  - Departament d'Ensenyament
  - Departament d'Empresa i Ocupació
  - Departament de Justícia
  - Departament de Territori i Sostenibilitat
  - Departament d'Interior
  - Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
  - Departament de Cultura
- **Administració General de l'Estat:**
  - Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social
  - Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat
  - Ministeri d'Educació, Cultura i Esport
- **Administracions locals:**
  - Ajuntaments i Consells Comarcals

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions econòmiques a persones per administració competent

Administració competent	Nombre de prestacions
Administració de l'Estat	17
Administració local	1
Departament de Benestar Social i Família	20
Departament de Salut	4
Departament d'Ensenyament	5
Departament d'Empresa i Ocupació	2
Departament de Justícia	7
Departament de Territori i Sostenibilitat	4
Departament d'Economia i Coneixement	5
TOTAL	65

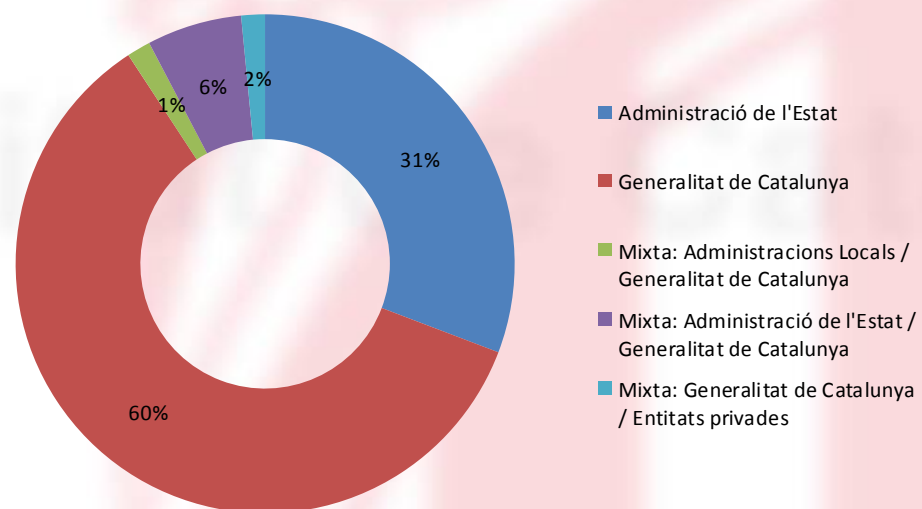
→ El 31% de les prestacions econòmiques corresponen a l'àmbit competencial del Departament de Benestar Social i Família

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions econòmiques a persones per font de finançament

→ El 60% de les prestacions econòmiques tenen com a font de finançament la Generalitat de Catalunya

Font de finançament	Nombre de prestacions
Administració de l'Estat	20
Generalitat de Catalunya	39
Mixta: Administracions Locals / Generalitat de Catalunya	1
Mixta: Administració de l'Estat / Generalitat de Catalunya	4
Mixta: Generalitat de Catalunya / Entitats privades	1
TOTAL	65

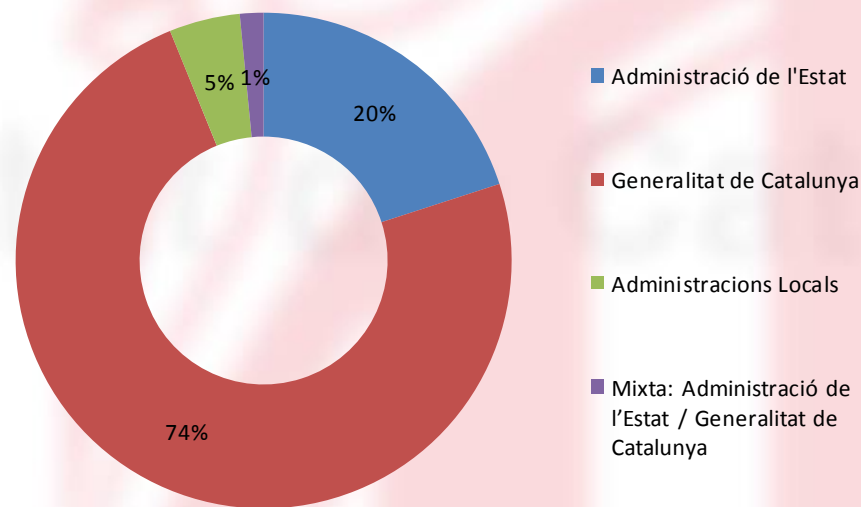

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions econòmiques a persones per gestió de la prestació

Administració	Nombre de prestacions
Administració de l'Estat	13
Generalitat de Catalunya	48
Administracions Locals	3
Mixta: Administració de l'Estat / Generalitat de Catalunya	1
TOTAL	65

→ El 74% de les prestacions econòmiques són gestionades per la Generalitat de Catalunya

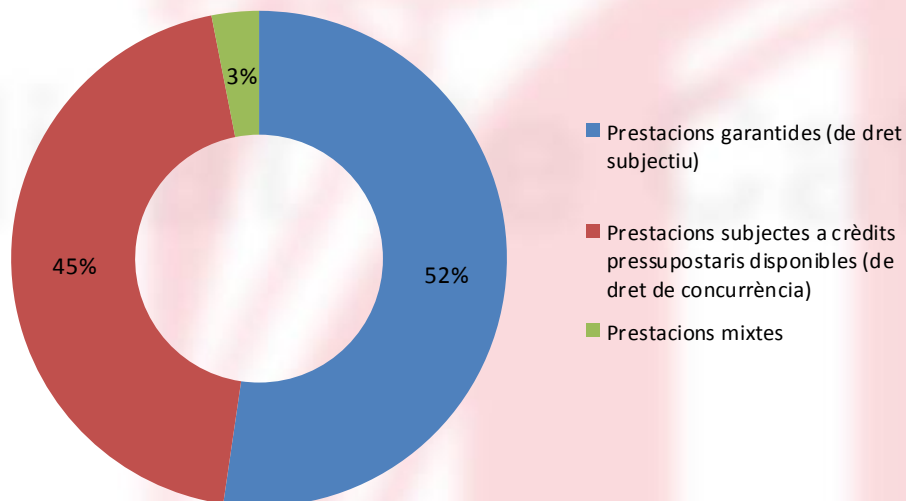

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions econòmiques a persones per garantia de la prestació

Garantia de la prestació	Nombre de prestacions
Prestacions garantides (de dret subjectiu)	34
Prestacions subjectes a crèdits pressupostaris disponibles (de dret de concurrència)	29
Prestacions mixtes	2
TOTAL	65

→ El 52% de les prestacions econòmiques són garantides, és a dir de dret subjectiu

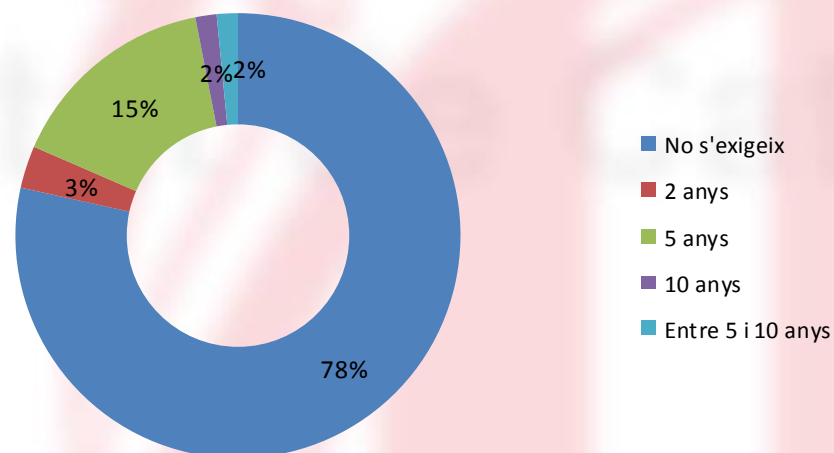

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions econòmiques a persones per anys acreditats de residència a Catalunya requerits per a percebre la prestació

Requisit d'anys acreditats de residència a Catalunya	Nombre de prestacions
No s'exigeix	51
2 anys	2
5 anys	10
10 anys	1
Entre 5 i 10 anys	1
TOTAL	65

→ En un 78% de les prestacions econòmiques no s'exigeix un nombre determinat d'anys acreditats de residència a Catalunya

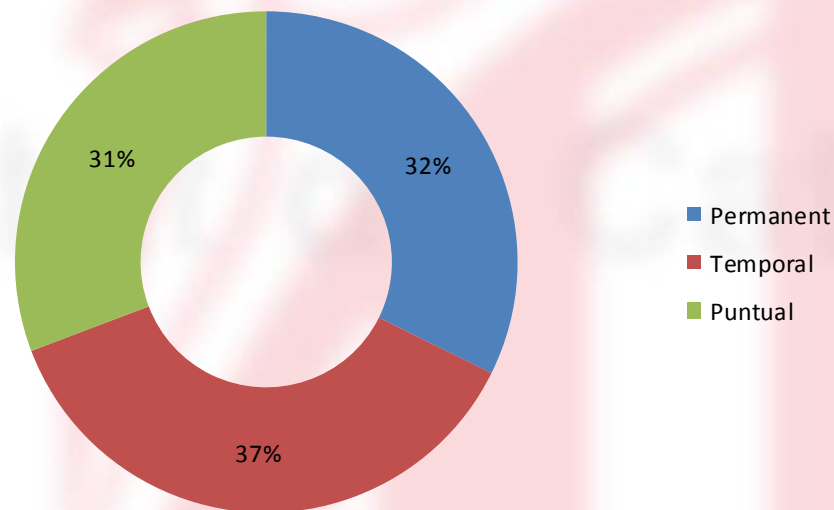

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions econòmiques a persones per forma de la prestació / ajut

Forma de prestació	Nombre de prestacions
Permanent	21
Temporal	24
Puntual	20
TOTAL	65

→ El 37% de les prestacions econòmiques són de caràcter temporal, el 31% puntual i el 32% permanent

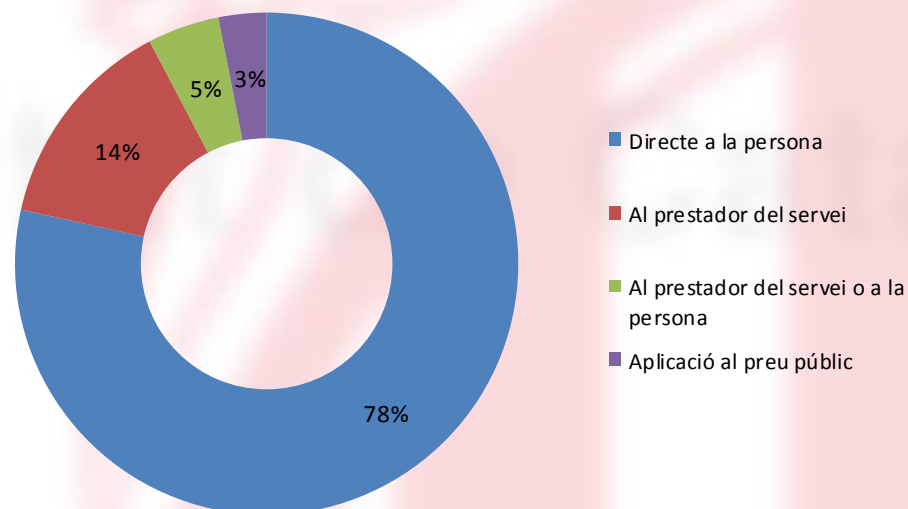

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions econòmiques a persones per forma d'abonament

Forma d'abonament	Nombre de prestacions
Directe a la persona	51
Al prestador del servei	9
Al prestador del servei o a la persona	3
Aplicació al preu públic	2
TOTAL	65

→ En un 78% de les prestacions l'abonament econòmic es fa directament a les persones beneficiàries

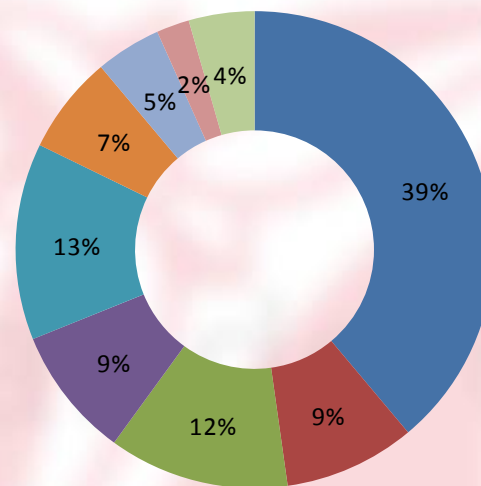

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions de serveis per administració prestadora (departaments de la Generalitat)

- 90 tipus de prestacions de serveis agrupades temàticament -

	Nombre de prestacions de serveis
Departament de Benestar Social i Família	35
Departament de Salut	8
Departament de Ensenyament	11
Departament d'Empresa i Ocupació	8
Departament de Justícia	12
Departament de Territori i Sostenibilitat	6
Departament d'Interior	4
Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural	2
Departament de Cultura	4
TOTAL	90

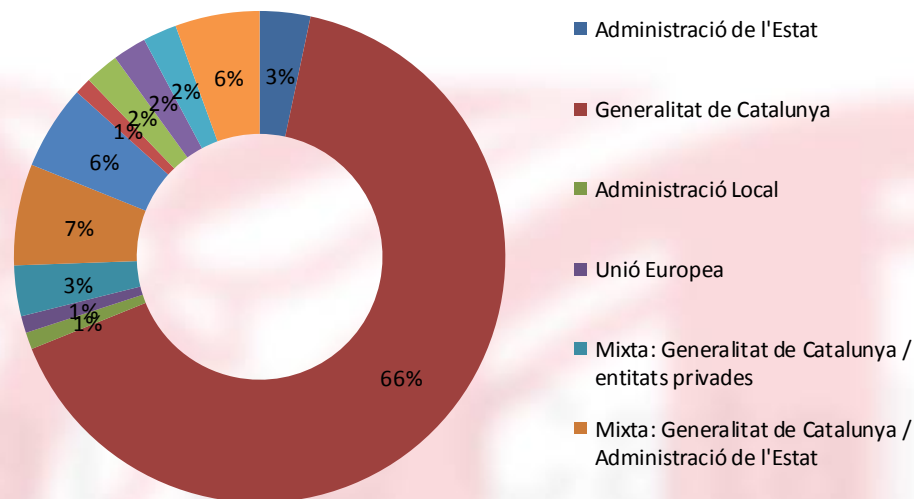
- Departament de Benestar Social i Família
- Departament de Salut
- Departament de Ensenyament
- Departament d'Empresa i Ocupació
- Departament de Justícia
- Departament de Territori i Sostenibilitat
- Departament d'Interior
- Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural
- Departament de Cultura

→ El 39% de les prestacions de serveis corresponen a l'àmbit competencial del Departament de Benestar Social i Família

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions de serveis per font de finançament - 90 tipus de prestacions de serveis agrupades temàticament -

Font de finançament	Nombre de prestacions de serveis
Administració de l'Estat	3
Generalitat de Catalunya	59
Administració Local	1
Unió Europea	1
Mixta: Generalitat de Catalunya / entitats privades	3
Mixta: Generalitat de Catalunya / Administració de l'Estat	6
Mixta: Generalitat de Catalunya / Administració de l'Estat / Administracions Locals	5
Mixta: Generalitat de Catalunya / Administracions Locals	1
Mixta: Generalitat de Catalunya / Administració de l'Estat / Usuaris	2
Mixta: Generalitat de Catalunya / Usuaris	2
Mixta: Generalitat de Catalunya / Unió Europea	2
Mixta: Administració de l'Estat / Unió Europea	5
TOTAL	90

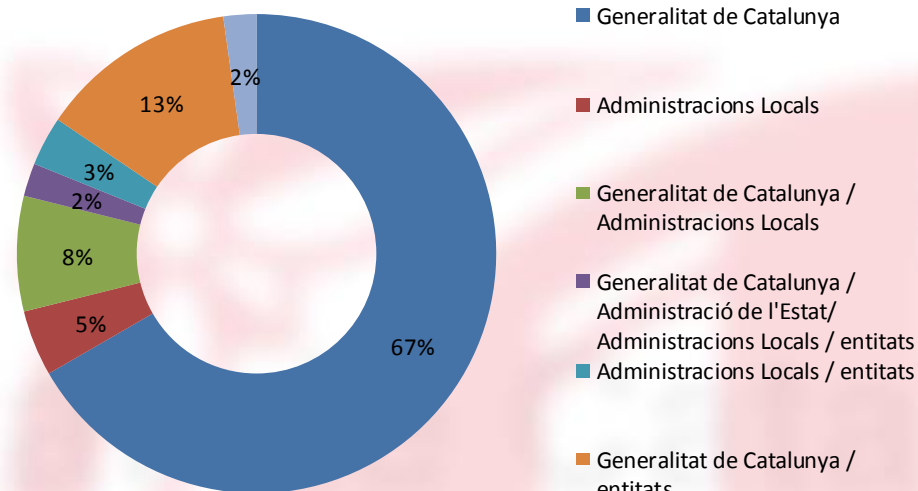
→ El 66% de les prestacions de serveis tenen com a font de finançament la Generalitat de Catalunya

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions de serveis per gestió del servei

- 90 tipus de prestacions de serveis agrupades temàticament -

Administració	Nombre de prestacions de serveis
Generalitat de Catalunya	60
Administracions Locals	4
Generalitat de Catalunya / Administracions Locals	7
Generalitat de Catalunya / Administracions Locals / entitats	2
Administracions Locals / entitats	3
Generalitat de Catalunya / entitats	12
Entitats	2
TOTAL	90

→ El 67% de les prestacions de serveis són gestionades per la Generalitat de Catalunya

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

---

Beneficiaris

	BENEFICIARIS 2012	BENEFICIARIS 2013	BENEFICIARIS 2014
PRESTACIONS ECONÒMIQUES	3.154.302	3.172.707	3.145.091
PRESTACIONS DE SERVEIS	7.535.076	7.304.478	7.362.925

Nota: cal tenir en compte que cada beneficiari pot rebre més d'una prestació i que, a més, part de les prestacions de serveis són de caràcter universal i per tant poden accedir-hi tots els ciutadans de Catalunya, com és el cas, per exemple, dels serveis de salut.

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

---

Despesa

	DESPESA 2012	DESPESA 2013	DESPESA 2014
PRESTACIONS ECONÒMIQUES	27.014.545.804	28.024.660.321	27.657.176.837
PRESTACIONS DE SERVEIS	14.475.654.520	13.683.847.466	13.723.965.090
TOTAL	41.490.200.324	41.708.507.787	41.381.141.927

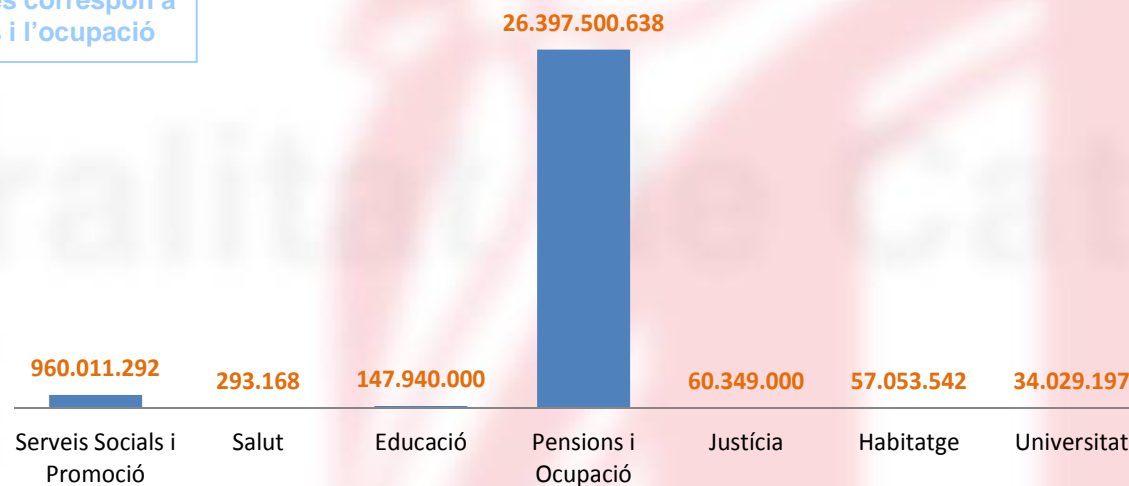

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions econòmiques: despesa 2014 per àmbits

Àmbit	Despesa 2014
Serveis Socials i Promoció Social	960.011.292
Salut	293.168
Educació	147.940.000
Pensions i Ocupació	26.397.500.638
Justícia	60.349.000
Habitatge	57.053.542
Universitat	34.029.197
TOTAL	27.657.176.837

→ El 95% de la despesa en prestacions econòmiques correspon a l'àmbit de les pensions i l'ocupació

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions econòmiques: despesa 2014 per àmbits i font de finançament

Àmbit	Font de finançament				Total despesa 2014
	Generalitat de Catalunya	Administració de l'Estat	Administració Local	Entitats financeres	
Serveis Socials i Promoció Social	364.980.375 38,1%	582.033.253 60,6%	12.997.664 1,3%		960.011.292
Salut	293.168 100%				293.168
Educació	110.400.000 74,6%	37.540.000 25,4%			147.940.000
Pensions i Ocupació	173.000.000 0,8%	26.224.500.638 99,2%			26.397.500.638
Justícia	60.349.000 100%				60.349.000
Habitatge	57.053.542 100%				57.053.542
Universitat	31.267.560 91,9%			2.761.637 8,1%	34.029.197
TOTAL	797.343.645 2,9%	26.844.073.891 97,0%	12.997.664 0,04%	2.761.637 0,009%	27.657.176.837

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

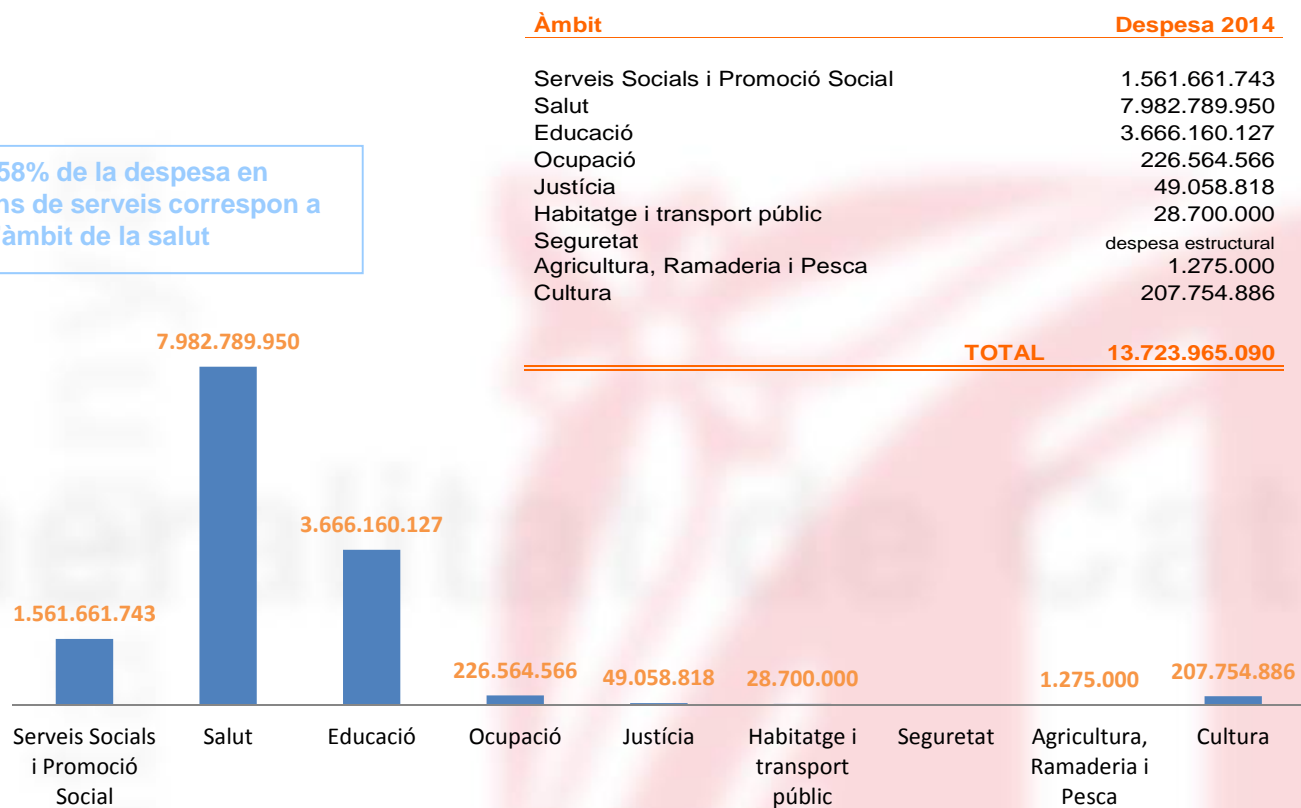
Prestacions econòmiques: despesa 2014 per font de finançament

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions de serveis: despesa 2014 per àmbits

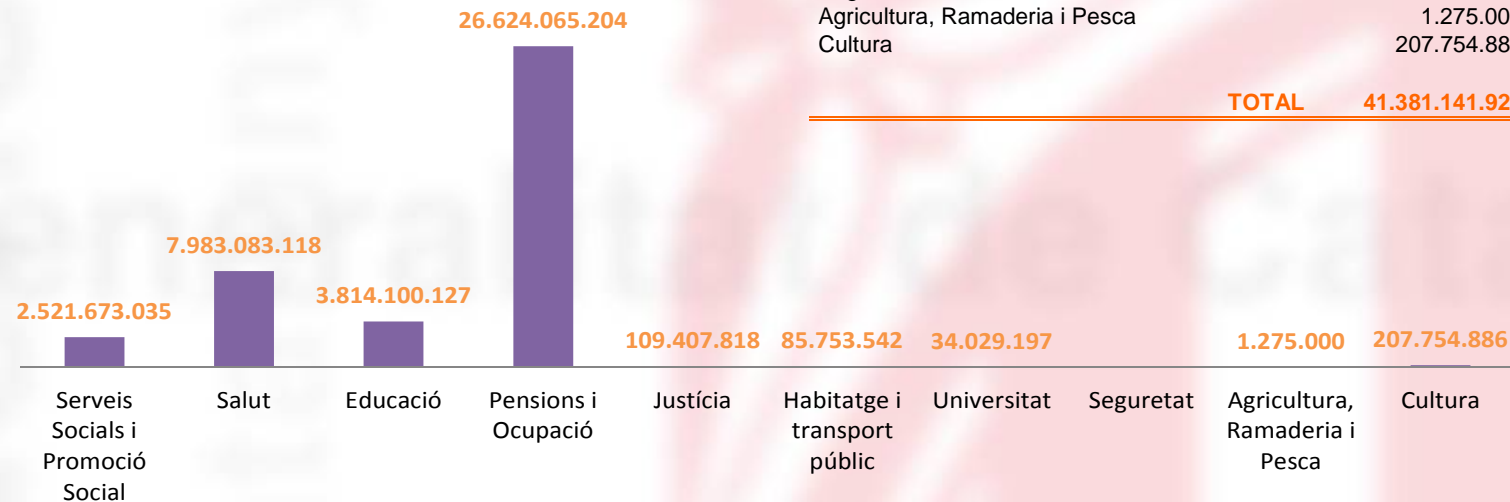
→ El 58% de la despesa en prestacions de serveis correspon a l'àmbit de la salut

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Prestacions econòmiques i prestacions de serveis: despesa 2014 per àmbits

→ El 64% de la despesa total en prestacions econòmiques i en prestacions de serveis correspon a l'àmbit de les pensions i l'ocupació

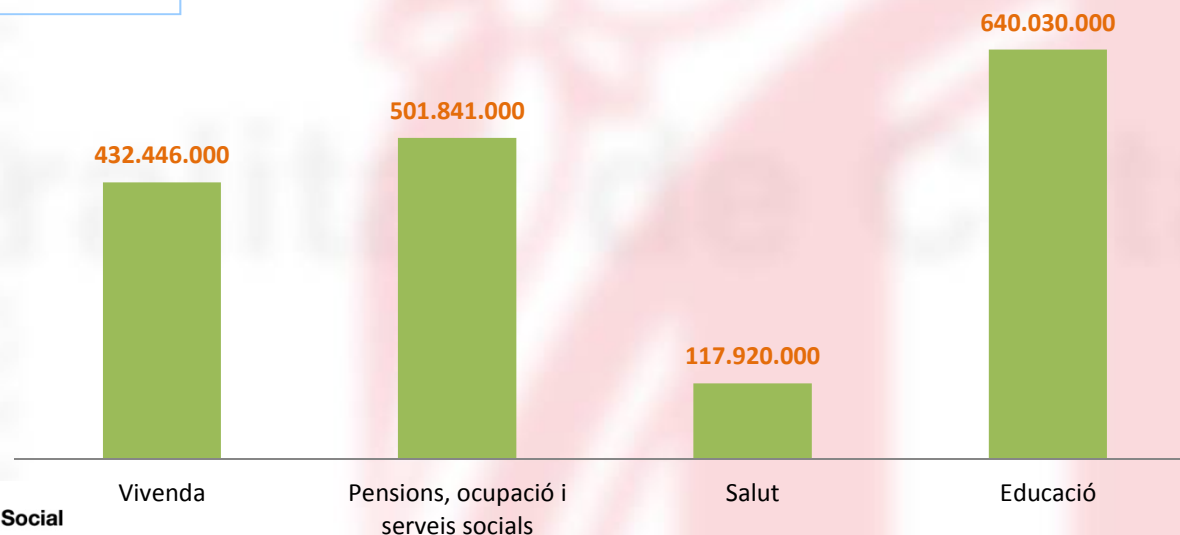

Anàlisi de les prestacions socials de Catalunya, segons diverses variables

Aproximació a la despesa de les administracions locals *

→ El 38% de la despesa de les administracions locals en protecció social es destina a l'àmbit de l'educació

Àmbit	Estimació despesa
Vivenda	432.446.000
Pensions, ocupació i serveis socials	501.841.000
Salut	117.920.000
Educació	640.030.000
TOTAL	1.692.237.000

Generalitat de Catalunya
**Departament de Benestar Social
i Família**

www.gencat.cat/benestarsocialifamilia